

et cum omnibus sanctis gaudebitur.
Item deū videre est ira delectabile. q̄
b̄t̄is Augustin⁹ dicit q̄ potius veller eē
in inferno ⁊ deū videre: q̄ in celo ⁊ c⁹ vī
sione carere. Unde angeli tam quasi p̄
septem milia annorum deum viderunt.
et si ad icū oculi deberēt priuari visione
dei: nimis graue esset eis. Quāuis em̄
angeli hīc mīra operent ⁊ nobis frequē
ter seruiāt. tamen semp̄ deū cōtemplan/
tur. In Math. xvij. Angeli corū semp̄
p̄ vident faciem patris mei q̄ in celis est
Item de hac visione ⁊ de dulcedine ei⁹
dicit ps. Quoniam mille anni aī oculos
tuos tanq̄ dies besterna que preterijt.
Ubi dicit glo. q̄ nūq̄ aliqua dies tam
gaudiose consumpra est in p̄senti q̄n mil
le anni breuiiores estimantur in celo. Itē
in hac visione implebitur desiderium ho/
minis. Unde ps. Satiabor cum appa
ruerit gloria tua. Quia in celo qlibet sa
tiabitur: siue sit magni meriti siue parui
sic q̄ qlibet contentat̄ intantum q̄ nō po
test plus desiderare. Exemplum de va
se magno quod potest cōtinere viginti vz
nas vini: cū habet eadem plenum est ⁊
non potest plus recipere. Similiter de
vase paruo quod pōt cōtinere vnam so
lam mēsuram: cū habet illam tunc ple
num est ⁊ contentat̄ ita bene in vna mē
sura sicut magnum vas in viginti vnīs
Sic est de sanctis magnis. sicut de san/
cto Petro vel Paulo vel Dominico vel
sancto Francisco. qui habent magna va
sa. id est magna merita. Et de nob̄ qui
sumus quasi parua vasa cum p̄uis me
ritis. In Aug⁹. libro. xxij. de ciuitate
dei. Ipe deus erit finis desideriorū ⁊ no
strorum. qui sine fine videbit̄: sine fasti/
dio amabit̄: sine fatigatōe laudabitur.
Item eode libro Quod deus p̄para/
uit diligentib̄ se fide nō capit. spe nō at/
tingitur. charitate non cōphenditur.
desideria ⁊ vota trāsgreditur. acquiri po
test. estimari nō potest. Exemplum de
gaudijs celi. Legitur q̄ in ecclesia beati

Petri colonte cū esset quedam obsessa:
cōtingit ad illam aliā obsessam supuentū
re. Hox vna p̄tra aliā cepit insurgere.
et clamorib̄ ⁊ cōtumelijs se afficere. de/
mon demoni dicebat Miser quid p̄sen
tendo lucifero sic de celo ruimus. Alter
respōdit. quare fecisti. Cūq̄ illa adhuc
quasi penitudinis verba p̄ferrent: alter
subiūxit. Tace. ista p̄ma nimis est sera.
Et idem demon interrogatus a circun
stantib̄. qd̄ facere veller vt sic ad celū re
dire posset. Respōdit ei. Si esset colūna
ferrea ⁊ rasoꝝ ⁊ clauis acutissimis ar
mata a terra vsq̄ ad celū erecta vsq̄ ad
diem iudicij: si carnem haberē in qua sic
pati possem: me p̄ illam trahere vellent
nūc ascēdendo: nūc descendendo dum/
modo puenire possem ad gloriā dei. de
qua p̄pter sup̄biam meam cecidi.

De luxuria.

Luxuria detestanda est. quia
est peccatum nociuū valde tā
in corpe q̄ in aīa. Unde apo
stolus. i. ad Corin. vi. Qui
fornicatur in corpus suū peccat. qz luxu
ria primo maculat ip̄m corpus. Om̄ia
em̄ peccata maculant animam. sed illō
corpus ⁊ animā. Unde etiam Innocē
tius de vilitate cōditōis humane. Lu
xuria nō solum maculat animam. sed fe
dat p̄sonam. Vñ luxuriosus tam habz
quodāmodo gehennā in seip̄o. scz fetor
rem luxurie. ⁊ ignē concupiscētie. Ideo
luxuriosus comparatur porco. qz plus
delectatur in luto luxurie q̄ in florib̄ ca
stitatis. O q̄ lib̄eter deberemus corp⁹
nostrū in puritate seruare. quia quanto
purius nunc seruatur: tanto gloriōsius
in futura resurrectōe erit. Et quāto im
purius: tanto plus tūc fetebit si sic dece
dit. Est enim luxuria peccatum fetens.
non solum coram hominibus. sed etiaz
coram angelis. Quia angeli sunt puri
qui nos custodiūt. igitur nō modicū

De peccato

displicet eis. si aliquis in aspectu ipsorum
audet tam nephandum opus luxurie per-
petrare. Unde **Bern.** In quouis di-
uersorio: in quouis angulo reuerentiam
exhibe angelo tuo. nec audeas illo presen-
te quod me vidente non auderes. Item luxu-
ria minuit homini vitam et debilitat cor-
pus. Unde **Aresto.** de regimine principum
Locutus est destructio corporis et abbrevi-
atio vite. Unde etiam **Grego.** in moralibus.
Per luxuriam natura corrumpit. senectus
inducit. vita minuit. morti appropinquat.
Unde etiam philosophus dicit. quod in silua mo-
rtales diutius viuunt propter paucitatem co-
tus. Item nocet homini. hoc propter ex eo
quia homo vite postponit hoc vitium cum
in eo assuetus fuerit. Unde **Prover. xxij.**
Fouea profunda os mulieris. qui autem in
foueam cadit. profundam non de facili ex-
it: nec de facili euadit de manibus dia-
boli quem illo peccato illaqueat. Unde
Grego. in moralibus. Ex quo luxuria semel
mentem alienius occupauerit vite cum bo-
na desideria cogitare permittit. Sed heu
fere omnes homines trahit diabolus ad in-
fernum per luxuriam. scilicet nobiles et igno-
biles. iuuenes et senes. Unde **Abacuc. i.**
Totum traxit in sagena sua. Unde **Hiero-
nymus.** Qui inmundiciam luxurie per-
fecte continentie subiicit: sanctior dauid ex-
istit et fortior samphone. Item luxuria val-
de placet diabolo. quia poterit se iustifi-
care coram deo propter fornicationem
cum in eo non inueniet hoc peccatum quod
ipsi habet. Quidam demones memores
nobilitatis nature sue dedignant homi-
nem temptare de luxuria. ut patet de lu-
cifero qui christum temptauit in superbia et
auaricia. sed non in luxuria. Unde **Hiero.**
Nihil vilius est quam a carne vincere. et nihil
gloriosius quam carne vincere. et propter hoc
placet multum diabolo. quia in hoc peccato
binas animas lucratur. et valde pro vili pre-
cio habet tam preciosas animas a christo
tam chare emptas. scilicet pro vna sola de-
lectatione. Unde fatua mulier pro illo pre-

cio dat animam suam diabolo. et corpus
leccatorum: pro quo non daret forulares su-
os. Item hoc vitium multum displicet deo
quia luxuriosus preponit delectationem tur-
pam et vilius membrorum suorum deo et bea-
te marie et societati omnium sanctorum et an-
gelorum. et gaudiis que christus meruit cum
passione sua omnibus electis suis. Ergo
non immerito hoc vitium displicet deo
et omnibus sanctis.

Luxuria committitur sine actu.
Secundo videndum est quot mo-
dis luxuria committatur sine actu. et
quando sit peccatum mortale. et
quando non. Pro quo sciendum quod luxu-
ria sine actu committitur decem modis
Primo quando quis habet turpem co-
gitationem sine delectatione. et contra vo-
luntatem incidit sibi. et hoc nullum est
peccatum. Unde **Grego.** super **Ezech.**
Quantumcumque sit cogitatio inmundam me-
tem non polluit si ratio non consentit. Er-
go boni homines caste viuentes non de-
bent multum turbari ex eo quod eis male et
pessime cogitationes incidunt. quia dia-
bolus plus temptat bonos homines quam
malos qui voluntatem diaboli in omni-
bus exequuntur. Unde **Gregorius.** Ta-
to hostis callidus deceptiois molimina
ardentius exquirat: quanto celestis pa-
trie feruentius inhiare nos cognoscit. Unde
etiam **Bernardus.** Non enim contri-
stari debemus si in temptationes incideri-
mus. sed si in temptationibus superati fu-
erimus. Ergo si quis temptaretur de
pessimis et inauditis cogitationibus vi-
riliter resistere debet. tunc erit ei merito-
rium. Unde **Bernardus.** Quoties re-
stiteris totiens coronaberis. Idem in
libro meditationum. Demonum est ma-
las suggestiones ingerere: nostrum est
illis non consentire. Nam quotiens tem-
tationi resistimus: totiens diabolum su-
peramus. angelos letificamus. deum
honoramus. **Secundo** quando ali-
cui incidit mala cogitatio cum delectatione

tamen sine sensu plene rōis: tūc est peccatū veniale. Unde sciendū q̄ in primo peccō p̄mōz parentū p̄currebant tres p̄sone: sc̄z diabolus in sp̄e sp̄entis q̄ suggestit mulieri. z mulier que dedit viro. et vir q̄ comedit d̄ pomō vetito: tūc p̄cēm p̄sumatū fuit ī adā q̄ntū ad gen̄ h̄m̄ anū. Sic fm̄ Auḡ. Suggestio sp̄entis in nobis est primus motus ex fomite pueniens. Comestio vero mulieris est delectatio s̄ comestio viri est cōsensus. His em̄ tribz. sc̄z suggestione delectatione et consensu hō in p̄cēm ex temptatōe ducitur. Quia temptatio per suggestionē q̄ in cogitatōe consistit inchoat. Et si tūc ei n̄ p̄sentit: s̄ ei immediate resistit: tunc nullum est p̄cēm. Sed si p̄ delectatōez cogitatōis temptatio p̄gredit: sic ēit veniale. Quandoq̄q̄ aut̄ cogitationi imunde delectatio aduenit: si p̄ sensum temptatio z p̄cēz. p̄sumat: mortale ēit. Ergo summe cauere debemus: ne delectemur in cogitationibz malis. qz cū delectatio aduenit: tūc est veniale p̄cēm. Et hoc intellige q̄n consensus rōis n̄ est ibi. **T**ertio cōmittitur quando q̄s dat p̄sensum in morosam delectatōem. Sicut qui delectant cū plena ratione in malis cogitationibz: z in eisdem se inuoluunt. tūc talis morosa delectatō est p̄cēm mortale. Sicut heu multi faciunt. tam mulieres q̄ viri. z etiā virgines que licet nolunt ad actum p̄ducere. tamen volunt in prauis delectationibz et cogitationibz delectari. quod tū nimis ē periculosum. qz facillime ex hoc peccatū mortale incurrit. Hoc p̄bat Jacobus in ep̄la sua. vbi dicit. Concupiscentia. id est interior animi delectatio cū conceperit subaudiēdo consensū rationis. parit p̄cēm sc̄z mortale. **Q**uarto cōmittit quando quis ex mala cogitatione z delectatione dat p̄sensum z voluntatem ad ip̄m opus. z hoc semp̄ est p̄cēm mortale. Unde Auḡ. sup̄ gen̄. Si ratio consentiat ei q̄ libido cōmonuit faciendum

esse z nō discrepat: iam ei p̄cēm imputatur. etiā si nō cōsequat factū: qm̄ rea tenet in p̄sensu p̄scia. Et hoc etiā intelligitur de quolibet p̄cō mortali. qz q̄cunqz regnū eternū intrare debet oportet q̄ sic stet in p̄posito suo q̄ si eternalr̄ viueret nūq̄ mortalr̄ peccare vellet. Ergo oportet de necessitate salutis q̄ quilibet siue sit masculus siue femina sic stet in suo p̄posito. q̄ nunq̄ velit facere actū nisi in matrimonio. **Q**uinto cōmittit visu vt cū q̄s ex visu p̄cupiscit aliquā p̄sonaz et ea intentōe eam inspicit vt eā cōcupiscere velit. **M**ath. v. Qui viderit mulierē ad cōcupiscendā eam: iā mechatur est eam in corde suo. s̄ vt p̄cupiscētia trāseat in affectū cordis z in p̄sensum rōis: vt etiā si facultas affit facere disponit: iā mechatus est eā in corde suo. **V**erbi gr̄a: si q̄s vna die centū domos intraret et in quilibet domo talem p̄cupiscentiā iā dictam p̄ visum acq̄reret: tot p̄cā mortalia p̄mitteret. ergo summe necēria est custodia oculorū. **P**rimo. qz oculi sunt valde veloces ad nocēdum aīe. **I**deo p̄ donibz p̄parant. **M**at. iij. Ocul⁹ meus dep̄datus est aīam meā. **U**n̄ etiā **Gen̄. iij.** Vidit mulier lignū pulchz ad vescendū. **U**n̄ **Greg⁹** d̄r. Non em̄ eua lignū p̄tigisset: nisi incaute pus respexisset. **I**tem sc̄do custodiendi sunt q̄si due porte in castro corpis n̄ri. **Q**ui em̄ habet portas alicuius castri habet castruz. **S**ic etiā si diabolus habet oculos nostros: tūc habet castrū corporis nostri. z p̄muniter tunc intrat mors in aīam per fenestras nostras. **E**t p̄sequēter seq̄tur q̄ deus nihil habet in hoīe si oculos nō habet. recte sicut dñs castri q̄ nō habet ingressum ibi. **U**nde dicit x̄ps in euanḡelio. **S**i oculus tuus nequā fuerit: totū corpus tuū tenebrosū erit. **I**te tertio custodiēdi sunt oculi z visus ex parte mulieris. qz a plāta pedis vsqz ad verticē nō est locus in muliere ornata in q̄ nō sit positus laqueus diaboli ad capiendū

De peccato

duz animas. **Ecclesiast. ix.** Ne respicias in mulierem compram. ne forte incidas in laqueos eius. quia diabolus vititur mulieribus pompose ornatis tanq̄ retibz. vel tanq̄ gladijs ad capiendum z occidendum. **Unde Hieronim^o.** Gladi^o igneus est species mulieris. immo e gladius biceps mulier pompose z curiose ornata. hoc patet ex eo q̄ occidit animā p̄p̄iaz p̄ superbiā. z aīam p̄p̄imip luxuriā z malā zcupiscētiā. **E Querit** q̄d faciendū sit hoī q̄ videt aliquā personam ornata z pulchrā: vt sibi nō noceat ī aīa sua. **Respō** deo q̄ duo cogitāda sūt. **Primo** q̄ nunq̄ tātā curā z diligentiaz habuisti ad ornandū aīaz tuā etnalit̄ viturā. z ad cōplacēdū deo: sicut illa psona habuit ad ornandū corpus suū putridū z mortale ad cōplacēdū mundo. z sic dolere debes de accidia z negligētia tua z perditione anime illius. quā sic p̄p̄o/levides incedere. **Secūdo** cogitandum est: q̄ pulchre sint facies electozū in celo. z quō ornabūtur cū stola glie. **Sī** hō iste mortalis q̄ hodie est. z forte cras morietā pulcher est ad videndū: q̄d tūc erit de īmortalibz post iudiciū eternaliter viuētibus. **Et** sic homo p̄ hoc sibi debz acq̄rere affectū pueniēdi ad celestē gloriā. **Sciendū** etiā q̄ si homo videt mulierem vel virginē tanq̄ rem vel imaginem pulchram non mala cogitando vel affectando non est peccatū q̄uis sit incantū. **Unde Greg^o.** Non licet videre q̄ nō licet concupisci. **Unde etiā Aug^o i reglā** Neq̄ feminas videre. phibemini: s̄ ap̄petere vel ab ip̄is appeti velle criminōsū est. **¶ Sexto** comittit locutōe v̄l r̄i sūt cū q̄s loquit̄ vel aridet aliquā personam ea intentione vt eam alliciat: z sic peccat mortaliter. **Verbi gratia** **Sī** q̄s loquit̄ verbū iocosū in ioco est tantū veniale. **Sed** si quis loquit̄ p̄bū iocosum ea intentione: vt illā psonā ad actū illicitū alliciat: tūc tale verbū iocosuz q̄d alio modo est veniale: erit sibi mortale p̄pter

puersam intentōem. **Sī** r̄ intelligendū est de risu. vt cū q̄s aridet aliquā mulierem ea intentōe vt illā psonam ad malā zcupiscētiā z ad actū illicitū alliciat: tūc talis peccat mortalr̄ p̄pter puersam intentōem. **Uñ Luce. vi.** Ne vobis q̄ nunc ridetis. **Sed** si al̄s arideret aliquā psonam p̄pter noticiā vel ex quādā leuitate vel cōsuetudine. vel ex ammiratiōe vel ex ioco. tunc vix peccaret venialiter. **Sciendū** q̄ aliqui antiq̄ z etiā quādo q̄s mulieres z virgines sepius loquūtur verba scurrilia z luxuriosa. q̄d est valde reprehensibile. q̄ p̄ hoc ostēdūt q̄ habēt corda impudica. **Quia** s̄m dictū ch̄risti vt habet **Matth. xij.** Ex abūdātia cordis os loq̄tur **Sup** eadē p̄ba d̄t **Ch̄rist** sup **Matth.** Quale cor habet vnusq̄sq̄ talia verba loq̄tur z opa facit. **Uñ etiā** **Aresto. iij. Eth.** Qualiscūq̄ vnusq̄sq̄ est taliter d̄t: z talia facit opa. z taliter viuit. **Uñ** etiā **Isido.** Qualis s̄mo ostēditur: talis z animus p̄probat. **In** signum huius sp̄iales persone z hoīes deuoti sepius nomināt deū z d̄m nostrū iesum ch̄ristū z beatā virginē mariam. et loquūtur de licitis. z salutaria p̄ferūt verba. quia habēt pudica z casta corda. **Sed** oppositū faciūt mali z pueri z impudici hoīes. p̄ferētes verba scurrilia z luxuriosa. **Uñ** **Isidor^o** de summo bono **H**ali sermones in ore ch̄ristiani esse nō debent. **Nā** sicut malos mores bona colloq̄a corrigūt. ita praua colloq̄a bonos mores corrūpūt. **Septimo** p̄mittit p̄ tractum impudiciū z p̄ amplexus et oscula z h̄mōi. **Qui** modus vocatur p̄ aplm̄ turpitudō. z ille modus etiā est peccatū mortale. **Et** s̄m mḡm in compendio theologice veritatis est tāto grauius peccatū quāto magis p̄ talia libido acendit̄ p̄pter nimīā approximatiōez ad mulierē vel ad virginē. **Tūc** sciendū s̄m eundē magistrū. **Tāgere** mulierē p̄ter intentōem nō est p̄ctm̄. **Sī** r̄ tāgere cū intentōe: sed ex necessitate. **Sed** tāgere

ex libidine vel osculari ad senō prinentē est peccatū mortale. **H**oc illi nō ad uertūtē q̄ vt frequēter mulieres z fēgines impudice tāgunt. s. amplexādo. osculādo. in quo deū grauitē offendūt.

Octauo mittit sine actu p̄ ornatum corpis vel alia signa ad luxuriā incitantia. Verbi grā. vt sunt isti q̄ nō cōcupiscunt. nec actū p̄petrare uolūt. sed faciūt vt cōcupiscant. vt multe mulieres similit̄ z fēgines que ad hoc se lauant z ornant vel caput discooperiūt vt amabiliōres fiāt. que nō solum in plateis z chorais. s. etiam in ecclia corda viroz uulnerant. dū eis nūc colore albo: nūc rubeo. nec familiari colloq̄o. nūc manū inieciōe. nūc uultus compositōe. Sicut ille faciūt que cū alio fricāt facies suas et depingūt se sicut pictor hūmaginē. z per talia laqueū z occasiones ruine prestant p̄ximis. z tales q̄ sic nō cōcupiscunt nec actū facere intendūt. s. z cupisci ab alijs uolunt sunt occasores aiarum. de q̄b̄ deus districtā rōem req̄ret ab eis de om̄i b̄ illis aiab̄ quas sic ad p̄ctm̄ traxerūt.

Exod. xxi. d̄. Qui aperuerit cisternā aut foderit z eā nō operuerit: z inciderit in eā bos vel asin⁹: dñs cisterne reddet p̄ctū eius. Ubi dicit glo. Cisterna aperit̄ quādo mulier ornat̄. Tūc bos vl̄ asinus incidit in eā q̄n̄ homo p̄ ornatū illū illa q̄atur. tūc mulier illa reddet rōem d̄ aiabus illis. **Uñ Brez⁹. in moral. Tot mortib̄ q̄s dignus est: quot exēpla prauitatis in posteros reliquit. Ergo mulieres z fēgines nō debent se pompose ornare. **Uñ Aug⁹. in libro ad sacras fēgines. Dñica uirgo nec ornatu capitis nec habitu nec oculis erectis. s. cū uultu ad terrā deposito p̄cedat. ne in se uiles inducat amōes. vt z ip̄a nō peat: nec alijs p̄ditōis cā existat. **Hono com mittit q̄n̄ aliq̄ libēter uellet illū actū p̄ficere bñ possent. qz hñt oportunitatem loci: r̄pis z p̄sone. z solū p̄ terea dimittit qz timēt mūdū z scādalu hōim z p̄fuso******

nē p̄tiam. **S**z si scirēt se posse latere in hoc actu: nec deū nec sanctos nec salutē aīe curarent q̄n̄ hoc opus p̄petraret. **E**t tales q̄ sic dimittit nō p̄pter deū. s. p̄pter hoies grauitē deū offendunt. qz uolūtas eoz delibēata est ad actū illū. **Uñ Leo papa. Sūt nōnulli q̄ dum corde p̄cipiunt p̄ctm̄ faciēdum delibēat. illō tamē cū timore dimittit. aut qz p̄ difficultate implere nequeūt. hī p̄fecto in dño moriunt̄. **E**t hoc idē intelligēdum est de quolibz peccato mortali. qd̄ quis nō p̄pter deū dimittit: s. solum p̄pter timore hōim. **U**erbi grā. sicut q̄s nō chorifans vel vestes p̄pofas nō portans p̄ terea q̄ pater vel mater vel aliq̄s p̄pinquus eius nouit̄ defunct⁹ est. **S**z si hoc nō eēt p̄pter deū nō dimitteret: s. oīno faceret. **S**ilr qui z cupisceret rem p̄ximī sui z hanc libēter sibi subtraheret si suspēdiū nō timeret: tales sp̄ stant in peccato mortali. **S**i aut̄ q̄s ad actū procedit: tūc sp̄ est peccatū mortale. vt patz in sexto p̄cepto. **A. Decimo mittitur p̄ dona z munuscula. vt cū quis dat alicui aliq̄d donū vel denodiū ea intētiōe vt eam ad malam concupiscētiā z ad malum actum alliciat. talis sic dās siue sit pro nouo anno siue alio tempore peccat mortaliter p̄pter malam intētiōnem: immo mechanicus q̄ preparat vel vendit tale denodum illi quem certitudinaliter scit se uelle abuti: reus erit illi⁹ peccati. z peccat grauitē. **I**nsup nūc q̄ qui est mediator illarū p̄sonarū sciēter. z portat tali p̄sone tale donū sciēter ad tale malum sine z sequēdum: reus erit illius peccati. z grauitē peccat.****

De filiabus luxurie. **U**erbi grā. **Q**uāru p̄ma est cecitas mentis. id est blintheit des gemuetes. de qua sub heberudine mentis dictū est. **Q**uādo aut̄ est mortale vel veniale. **R**espondet **H**ermānus deschilditz. q̄ etsi h̄m genus suū nō sit p̄ctm̄ mortale: cū n̄ ens

De peccato

sit quasi tabula rasa et ceca nascat. tamen cum ad finem luxurie ordinat: quod voluntarie supprimit usus rationis: mortale est. **U**nus psalmus. Supercecidit ignis. scilicet cupiditatis et non viderunt solem. **I**dem. Noluisti intelligere cum bene ageret. Si tamen talis cecitas non ordinaretur ad finem reillicite. vel si incidere ex quodam naturali corporis indispositione non culpabilis: non credo esse peccatum mortale. **S**ecunda filia est precipitatio. id est. vmbetrachticket des todes vnd der hellen vel sic. verwegelicket. das ist so eyner verwegelich louffet zu den sunden. **O** luxuriosi quequid agunt hoc faciunt prefestinatiter et in deliberate. **C**ontra quod puer bios. iij. dicit. Oculi tui videant recta et palpebre tue precedant gressus tuos. **Q**uando est veniale vel mortale. **R**esponder Hermannus de schulditz. quod in tantum est peccatum inquantum voluntarie actum consilij premitur. quod si in his que per necessitate salutis consideranda occurrunt voluntarie se precipitat ut periculo sua salutem non preponat mortaliter videtur peccare signant quando ordinat in finem luxurie: vel in quemcumque alium finem per se illicitum. sed si contingit ex indispositione aliqua naturali. sicut aliqui naturaliter sunt precipites. sic non est mortale. **T**ertia filia est inconsideratio vnnachtsamkeit. die vnkuschen haben kayn achtsamkeit vff alles das da zu thun oder zu layssen ist. **U**nus inconsideratio est quando aliquis recte iudicando desinit. et hoc quod premitur vel negligit attendere ea ex quibus rectum iudicium procedat. vnde manifestum est quod inconsideratio est peccatum. **N**ota quando est mortale vel veniale. dicit Hermannus de schulditz sicut dictum est ante de precipitatione et cecitate. Si affectata est ex intentione vel ad finem luxurie ordinat est peccatum mortale. **I**uxta illud Danielis. xij. Auertentur sensum suum ut non recordarentur iudiciorum iustorum. **V**eniale tamen peccatum potest esse quando non ordinat ad finem malum. vel quandoque sine peccato quando euenit ex natura

li defectu. vel ex indispositione corporis inculpabili. **Q**uarta filia est inconstancia id est. vnsteticket. das man feller vmermer von eynen in das ander. **E**t sic deo placet stabilitas in bono: sic instabilitas multum displicet deo. **R**esponder **Q**uinta filia est amor sui. **P**ro quo nota quod amor inordinatus ad seipsum homines excecatur. vnde Gregorius Vehementer claudit oculos amor priuatus. ex quo fit ut quod male agimus graue non estimamus. **Q**uomodo autem est peccatum mortale amor priuatus? **R**esponder Hermannus de schulditz. quod amor sui per se in genus suum non habet rationem peccati mortalis. **S**i tamen amor sui crescat ad contemptum dei: tunc indubitanter est peccatum mortale. **I**dem dicitur est si amor inordinatus superius vergat in iniuriam proximi: quod tunc est peccatum mortale iuxta mensuram iniurie. nisi iniuria esset minima. **S**exta filia est odium dei. **C**uz enim deus subtrahit istis voluptatem. et impedimentum prestat per infirmitatem vel aliter tunc odium dei. **Q**uerit. vtrum deum odio possit aliquis habere. **R**espondeo secundum beatum Thomam. Dupliciter ab homine comprehenditur et desiderari potest. **U**no modo secundum seipsum. scilicet per essentiam. deus autem per essentiam suam est ipsa bonitas: quam nullus potest odio habere. quia de ratione boni est ut ametur. **E**t ideo impossibile est quod aliquis videns deum per essentiam suam odio habeat. **A**lio modo secundum effectum eius: tunc sunt quedam effectus dei qui repugnant inordinate voluntati. **S**icut inflictio pene et etiam cohibitio peccatorum per legem diuinam que prohibet ea que repugnant voluntati deprauate per peccatum. **Q**uantum ad considerationem effectuum talium ab aliquibus deus odio haberi potest. **S**ic illi in inferno odium deum. et etiam peccatores in mundo. **U**nus Apoc. Blasphemauerunt deum celi pro doloribus. **S**ed alios effectus habet etiam sic quod est dator omnium bonorum vite et intelligentie. et sic considerando non odit. **N**ota quod quicumque odium

penas: odit deum panarū actorē. **N**az multi odiunt penas: qui tamen eas patiente ferre deberent ex reuerentia diuine iusticie. **A**ug^o. x. cōfess. dicit q̄ mala penalia q̄ de^o tolerare iubet non amare: ē prumperem odiū dei punientis. h̄ est habere odio dei iusticiam q̄d est ḡuissi/ mū peccm. **G**reg^o Requius est odisse iusticiam: q̄ non fecisse. **S**eptima filia est amor mundi. **P**ro quo sciendum q̄ amare mundū est multū periculosum. **P**rimo q̄ charitatē dei extinguit. **I**ohis. ij. **S**i quis diligit mōm. non est charitas patris in illo. **S**cdo q̄ sic dilectio dei est fons oīm bonorum z futurum. ita dilectio mundi oīm vicioz. **U**n̄ **G**reg^o. **D**isce hō non diligere mundūz vt diligas deū: auerte vt p̄uertar̄. funde vt implearis. **T**ertio q̄ inimic^o dei constituitur. **U**nde **J**acobi. 4. **A**micicia huius mundi inimica est deo. **Q**uarto q̄ seruū diaboli se facit. **A**p̄ls ad **G**al. p̄. **S**i mundo placerem: fuus xp̄i non essem. **U**nde **M**arth. 6. **N**emo p̄r duo bus dñis seruire. **U**nde etiā **A**hrisost. sup **M**arth. **Q**q̄ miserū est mūd^o. z miser qui eū sequunt: semp̄ em̄ homines mundi opa excluderūt a vita. **N**ota si amor mundi intm̄ excreseat in hoīe q̄ p̄ponat amorē dei vel vite et̄ne. vel si redundat in iniuriā: q̄ tollit charitatē pximi est peccm mortale. **S**i tñ̄ citra hos limites sistat: p̄t esse veniale. **O**ctaua filia est stulticia. **H**oc est: si quis exp̄mere valeat se z illud gaudiū sempiternum. z hereditatem celestē p̄temnere. z p̄ nihilo reputatē. z plus delectari in zeno luxurie: q̄ in deo: et oībus bonis: z gaudijs spiritualibus z celestibz:

Luxuria palliat se triplicat

Luxuria palliat se sub t̄p̄lica sp̄e virtutū. **P**rimo occultat se sub specie affabilitatis z beniuolentie. z hoc apparet in illis q̄ alijs se nimis affabiles exhibēt. **S**unt em̄ quidā qui ad hoc student: vt oībus se affabiles et

gratiosos exhibeāt z oībz placere desiderant. z sic frequent occultat se v̄o voluptatis. **E**t illa cogitatio est multū periculosa. q̄ sub ip̄a puritas p̄tutis z sinceritas diuini amoris frequent inficit p̄ occultatū amorē carnis. **R**emediū cōtra hanc voluptatē est q̄ hō diligent cōsideret mentem suā z discutiat. vtrū sub sp̄e affabilitatis z amicitie quā exercet aliqua p̄cupiscentia vel inclinatio p̄uari amoris latent se abscondat. **E**t si quā talium deprehendit: securi^o tunc erit q̄ se potius exhibeat singularē z maturū q̄ q̄ per suā affabilitatem malā inclinatio nem in seip̄o suscitaret. vel alijs ip̄am p̄curz. z etiā optimū remediū ē ad idēz q̄ hō tāta magnimitate z tāta cordis altitudine mentis pudicitia amplectatur vt etiā dedignetur se cuiunqz familiariter exhibere. vt possit sue mentis puritas inquinari. **E**t hec magnanimitas id est cordis sublimitas nequaqz ab elatione: sed potius ab virtutis amore procedit. **S**cdo occultat se sub specie charitatis z amicitie. z hoc apparet in his q̄ dicūt. q̄ ideo singulari affectione ad aliquas p̄sonas inclinatur. vt ex inde p̄fectum sue salutis magis querant. z eorū directōe in deū magis feruent z sollicitate insistāt. **E**t isti multoties decipiunt. **Q**uia in hoc casu sub ficta sp̄e charitatis z salutis pximi viscus carnal^{is} p̄cupiscentie se occultat. **R**emediū h̄ est q̄ hō diliget cōsideret quāta vtilitas illi p̄sone puenire possit. p̄ cui^o p̄fectū singularē ad ip̄am affectōez gerit. **C**ōsideret si illa p̄sona sua directōe z studio indigeat. **N**ā si hō seip̄m aut aliā p̄sonā a deo mollem cognoscat: q̄ notabiliter timeat q̄ ex ei^o studio sibi vel illi mentis occupatio vel noxia amoris inclinatio pueniat: tunc ē hō q̄ se ab oībz illi actibz restringat ex quibz posset sibi vel alijs aliq̄d noxiū puenire. **N**ā etiā **G**reg^o. **Q**uotienscūqz q̄s p̄ gest^o p̄caces z leues diuinū amorē in corde pximi diminuit: toties in mēte sua seip̄m

De peccato

spūalif occidit. Si autē q̄s scire voluerit
an ex suo amore cor p̄sone alteri⁹ occu/
p̄et. ex hoc cognoscat si illa p̄sone affeāt
q̄ amor tu⁹ in corde suo sup̄mū locuz te/
near. Vel si familiaritatē tuā cū alia p/
sone moleste ferat hec em̄ sūt certa signa
noxie ⁊ p̄erse dilectōis. **T**ertio occul/
tat se sub sp̄e sanctitatis ⁊ beneficentię.
Et hoc apparet in illis qui dicunt q̄ ad
hāc p̄sonā vel ad illā magis inclinātur:
ratione sanctitatis ⁊ castitatis ⁊ virtuo/
sitaris in ea relucētis: asserētēs: q̄ ob h̄
familiaritatem eius frequētēt vt bonis
exemplis ei⁹ edificent. **E**t isti plerumq̄
decipiunt. vt dicit **Aug⁹**. **N**ec eo min⁹
femīe timēde sunt: q̄ religiose sūt. q̄ q̄n
to religiosiores tanto citius alliciunt. et
plerumq̄ sub sp̄e sanctitatis latere viscus
libidinis. **S**ciendū q̄ quando aliq̄ per/
sone deuota desiderat habē p̄uata col/
loquia ⁊ conuentus familiares: tunc ille
amor familiaris sepe generat carnalem.
Et hoc contingit in viris perfectis. put
dicit **Aug⁹**. i. li. d. singularitate clericorū.
Crede mihi exptus loquor ex femiarū
familiaritate: mltos cedros cecidisse cog/
nouit. de quorū lapsu nō min⁹ suscipi/
bar q̄ hyeronimū vel ambrosij. **E**t b̄t̄s
Ambro. dicit. **P**erfectos quosq̄ viros
nisi p̄ muliēs diabol⁹ ipugnaē ⁊ lueuit
Remediū h̄ hāc occultatōem ⁊ s̄st̄it i. h̄
q̄ hō virili aīo illos acc⁹ quos alicui p̄/
sone p̄ sua sanctitate impēdit: nō p̄sone
p̄t̄ cōplacentiā: h̄ dei amore exerceat si
ne magna mora ⁊ lōgo p̄iunctu femiā ⁊
Amb. **S**i pudicitia q̄ris femiā quā
videris b̄n cōuersantē: mente dilige nō
corporali frequētia. **Q**uia nec es dauid
sanctior: nec salomō sapiētior: nec sam/
p̄sone fortior. **N**emēto semp q̄ paradisi
colonū de possessione sua mulier eiecit:
Cōtra illos q̄ dicūt se nō posse castē viuē
Sequitur reprehensio illoꝝ q̄ di/
cūt se non posse cōtinere a forni/
catione. q̄ hoc sit falsum: patz p̄
mo p̄ hoc. q̄ diuersa testimōia sacre scri/
ture h̄ reprobāt. **E**t p̄mo illd̄ **Gen. 4.**
q̄ dicit d̄s ad cayn loq̄ns d̄ peccato.
Subtus te erit appetitus tuus: ⁊ tu do/
minaberis illi. **U**n quasi mēdaciū d̄s
imponit: qui dicit se nō posse cōtinere:
cū tamē homo d̄nat appetitū cuiuslibz
peccati: sic q̄ possit inclinationi huic resi/
stere. **I**tem **Job. vi.** **A**n poterit quis gu/
stare q̄ gustatū affert mortē. **I**n vita/
te qui haberet p̄fectā fidē cognoscerz q̄
delectatio fornicatōis ē venenata. **I**me
rito vitanda. **N**onnest apponeret alicui
cib⁹ amarissim⁹ ⁊ venenat⁹. ip̄e statim di/
ceret nō possum aliq̄ mō comedere. **V**o/
luptas h̄ fornicatōis extra m̄t̄imonū
ē venenata. imo etiā morte amarior. q̄
hic morte spūali. i. culpe hoīez inficit. i.
futuro aut inficiet hoīem morte eterna
tam corporis q̄ anime. **I**tem p̄bat per
illd̄ **Eccl. 15.** **A**pposui tibi aquā ⁊ ignē
ad q̄d volueris porrigere manū. **E**t post.
An hoīez mors ⁊ vita bonū ⁊ malū: q̄d
placuerit: dabit illi. **I**tem p̄bat p̄ illd̄ apl̄i
Fidel est d̄s q̄ nō p̄mittit nos temptari
sup̄ illd̄ q̄d possum⁹. **S**ec̄do ideo ca/
uē d̄z q̄s ne p̄tinacit̄ dicat se nō posse cōti/
nere q̄ p̄ hoc credit se inferiorē b̄nt̄ aīa
lib⁹ q̄ min⁹ h̄z libertatē animi ⁊ volūta/
tis q̄ bruta aīalia: cum t̄n dignitas illa
data sit hoī p̄ ceteris aīalibz q̄ libez ar/
bitriū h̄z. **P**iscis em̄ temp̄t̄ se ab esca:
si hamū videt. **E**t auis a ḡno frumētū si
laqueū videt. **E**t miser hō timore mortē
et ne nō vult se temperare ab illicitis vo/
luptatibz ip̄ius luxurie. **T**ertio id̄ q̄
talīs incurrit maledictionē omnipotentē
qui dicit se non posse continere: cū tamē
deus nullū impossibile p̄cepit homini.
Unde **Hiero.** **M**aledictus q̄ d̄t deuz
p̄cepisse impossibile. **Q**uarto id̄o: q̄
tales sūt blasphemiceo q̄ imponūt deo
id̄ q̄d ei nō cōuenit: ⁊ insup̄ q̄d est cōtra
eius diuinā reuerētiam. **H**oc patz. q̄ i.
ponūt deo ignorantiam: q̄ si nō sciisset
grauamē oneris ⁊ infirmitatem homis
qui tamē est eterna sapiā: ⁊ om̄ia nouit.

Item imponit ei iniusticiam eo qd ho-
mini precepit qd implere n̄ possit: qua-
si iniuste in hoc cum hoie egerit. **C**ontra
quod dicit ps̄. **I**ustus dñs in omnibus
vjs suis. z sanctus in oibus opibus su-
is. Item p hoc imponit ei impietate et
crudelitatem ex eo qd crudeliter egerit in
hoc qd homini onus importabile impo-
suerit. **C**ontra qd dicit ps̄. **N**ā sicut
dñs. **E**t ipse se dicit in euāgelio **D**isci-
te a me: quia mitis sum: z humil̄ corde.
Quinto ideo quia talis loquit̄ cōtra
fidē z veritatē qd dicit se nō posse p̄tinēter
vivere. **E**t s̄m **A**uḡ. potest q̄ri d̄ illo. qd
dicit se nō posse cōtinere. vtz̄ intelligat:
qd nō pōt cōtinere se suis viribz sine dei
auxilio: aut si intelligat: qd etiā adiutus
a deo nō possit. **S**i primo modo: h̄ pla-
num z vez est: qd sine adiutorio dei nihil
possumus. **U**n̄ christus dicit in euāge-
lio. vt̄ habetur **J**oannis. xv. **S**ine me
nihil potestis facere. **N**on dixit par̄ fa-
cere: s̄ nihil omnino. **U**n̄ etiā **A**pl̄s. ij:
Cor. iij. **N**ō sum̄ sufficiens cogitāe alī
quid a nobis quasi ex nobis. **U**n̄ etiā
Auḡ. **D**ñe sine te nihil sūt om̄s conat̄
nostri. **U**n̄ etiā **S**apie. viij. **S**icut qd
alī n̄ possuz eē p̄tinēs nisi deo d̄et̄. **S**ed
tñ de semp̄ parat̄ est dare gr̄az z adiu-
uare hominē in his q̄ sunt ad salutē si so-
lummō homo esset parat̄ recipere gra-
tiam z adiuuamē diuinuz. **S**i secundo
modo. tunc manifestissime falsuz est: qz
etiā sapit̄ heresim: qd quis audēt dicere
qd etiā cū adiutorio dei nō possit p̄tinen-
ter vivere. **N**z talis loquit̄ cōtra p̄mum
articulū fidei vbi dīcimus. **C**redo ī deū
pa. om̄. **E**t potest queri a tali: an possit
aliquāto tpe p̄tinere: qd si dixerit se p̄ mē-
sem vel yltra posse. **V**erbi gratia: vt̄ ī q̄
dragesima in qua etiā qn̄ qz pessimi ho-
mines abstinent: tñc ostēdēdū ē ei qd spe-
rare debet. qd potius sequenti mēse con-
tineat q̄ in isto: cū deus paratior est ad
adiuandū eū postq̄ p̄ mensem amore
eius cōtinuit q̄ ante: si tñc ex corde ei

auxilium instanter petierit. **I**tez queri-
mus a tali quis cogit eū: vtrū a diabo-
lo cogatur: vela muliere: vela carne: nō
a diabolo. **U**nde **G**reḡ. **D**ebilis ē ho-
stis qui in neminē vincit: nisi volentem.
Ita est debilitatus z om̄i potestate sua
priuatus p̄ passionem z mortem christi.
Un̄ **A**uḡ. sup ps̄. **D**iabolus plerūqz
vult nocere: z nō pōt: qz potestas ei est
sub potestate dei. **N**ā si tñc possit nocere
diabolus q̄ntū veller: aliqs iustoz non
remaneret. **I**dem in s̄moue **N**ō em̄ dia-
bolus cogēdo vel suadēdo nocet: nec ex-
torquet a nob̄ cōsensum: s̄ petit **D**at̄ qd
dem ille cōsilū: sed deo auxiliāte nostrū
ē vt̄ eligere vt̄ repudiare qd suggesterit
vñ etiā **C**hryso. sup math̄. **D**iabol̄ ei
suggerē potest: cogere te nō potest. **I**te
non cogit a muliere. qz masculus natu-
ralit̄ fortior ē q̄ mlier. **I**tez nō a carne
qz deus dedit dominū hominī sup car-
nem suam. **U**n̄ **B**en̄. 3. dixit ad mlierē
q̄ tenet figuraz carnis. **S**ub v̄ri p̄ate
eris: z ipse dñabit tui. **N**z ar̄ habeat do-
minū qd sup carnē suā qd bñ possit abste-
nere a fornicatōne si veller: hoc patet: qz
si tal̄ haberet tātā volūtate p̄tinēdi qn̄-
tā h̄zvinū suū in vase suo custodiendi: s̄
facili cōtineret. **E**t si cum tātā diligētia
obstrueret sensus corporis cū sentit se per
occasionē temptari carnalit̄. cū q̄nta di-
ligentia obstruit forā mēvalis repleti vt̄
no cū sentit vinū exire. vel stillare ex illo.
Ite patet ex hoc qz si cū incōtinētia de-
beret pdere omnia bona sua tpalia: vt̄ si
sc̄ret se amissurū pedemynū vel manuz
vel ambos oculos. vel si sc̄ret p̄parat̄
rum igneū lectū in quo deberet cremari
sicut beatus laurentius ī craticula: om-
nino abstineret: z nūqz vsqz ad mortē alī
quē actū luxurie sc̄rent z volūtarie facēt.
Remedia luxurie cōmunia. **Q**uod
equit̄ de remedijs cōmunibz
Scontra omnem luxuriam. z sunt
tria qd sic p̄bat̄. **U**n̄ luxuria sit
ignis necessario erit triplex remediū con-

De peccato

era eā. Verbi gratia. Si olla q̄ circa ignez a dō bullit: z ne effundat q̄d in ea cōtinet aliqd̄ horū triū fieri p̄suevit. v̄l aq̄ frigida olle infūdīt. v̄l de lignis subtrahit. vel olle ab igne elongat. Prīmū em̄ remediū est q̄ si q̄s videt se temptari: tūc aq̄ infundēda est. s. tribulatio q̄ cūq̄ vel vt recipiat a se vel ab alio bonā disciplinam. v̄l puniat se alias. s. trahendo per cines. Vel si nō vult sibi adhibere tribulatiōes in p̄nti: saltē adhibeat sibi ipsius tribulatiōis memoriaz: vt cogitet d̄ penis q̄ debētur peccato luxurie. Vñ exemplum de his iā dictis. Legit̄ q̄ q̄dam temptatus a luxuria dixit si h̄ ego: eternū ignē merebor: ergo p̄bare volo: vtrū possim sustinere. z sic cōbussit sibi digitos. z sic cōpescuit in se luxuriam. **E**xemplū etiā de b̄tō bern. qui p̄ ardozē luxurie inter spinas p̄ieat se z vulnerauit corpus suū. z sic p̄ vulnera carnis extinxit ardozē libidis. Item legit̄ de beato b̄ndicto q̄ semel immersit se ī gelidā aquā p̄t̄ vehementē temptatōez carnis. **S**c̄dm̄ remediū ē: vt cū q̄s subtrahat de ciboz potu. sc̄dm̄ enim ligna silue exardescit ignis. Et p̄cipue d̄ ill̄ generibz ciboz potuū q̄ incitat ad luxuriā: vt sunt fortia vīna. z cū acuti saporis. Ita em̄ sunt q̄si facule ardentes ad incēdēdū luxuriā. Vñ bern. P̄p̄ et zinziber ciminū z salua z m̄lte sp̄s huiusmodi salsam̄toz palatū q̄dā delectāt h̄ accēdūt luxuriā. Vñ Hieron. In epulas difficile seruat̄ pudicitia. z nitēs cutis sordidaz oñdit̄ aiām. Et quo p̄z q̄ sicut iste essz deridēd⁹ qui facul̄ ardētibz domū suā incēdēs dicēt q̄ cōbustio eius sibi displiceret. sic deridēdi sūt qui dicūt se velle p̄tinere q̄n̄ cū talibz cibis z potibz domos suas. i. corpa sua incēdūt igne libidinis z p̄cupiscētie. Vñ Amb. Veniq̄ a nobis edendi mēsurā seruet: ne torius corporis labes generet. Vñ etiā Chrysostom⁹ dicit. Per ieiunium cessatur pugna aduersus aiām. Unde

etiam Hugo d̄ sancto victore. Parca est vita occidit vitia. libidinem extinguit. p̄tutem nutrit. animū roborat. ad celestia mētem eleuat. **Q**̄ autem subtractio cibi z potus extinguat luxuriam. per tale p̄t ostendi exemplū. Erat quidā adolecēs qui ex intuitu illicito in concupiscētiāz carnis vehementer contra honestam z pulchram mulierem accensus est. Et ipsa repulit eum sepius z arguit. Et ipse dixit. Si non adimpleret voluntatem suam: oporteret eum mori. Tunc ipsa assignauit ei diem z locum z horaz qua deberet venire ad eam. Cum autem iste adolecens venit: tunc ipsa dixit. Voluntas tua non implebitur: nisi consenseris mihi in vnica petitione. z ipse libent̄ consentit. Tunc ipsa inclusit eum in vna camera per triduum sine ciboz potu. z q̄rta die preparauit locum vnum cū mensa que fuit plena cum bonis ferculis et cibarijs. similiter z potum bonum. Et ex opposito preparauit lectum pulchz: z dixit iuueni. En optionem tibi do. an vis comedere z bibere. v̄l voluntatez tuā mecū adimplē. z voluntate tua peracta econuerso te includam. z iam non gustabis quicq̄ in comedendo z bibendo. Tunc iuuenis respondit. Ego iam ita fatigatus z attenuatus sum fame et siti q̄ ignis concupiscētie totus refriguit. z iam nullam concupiscētiāz erga te habeo. sed me delectat comedere z bibere magis q̄ quicq̄ aliud facere. Et ipsa ei. **N**equā cur dixisti q̄ oporteret te mori. nisi ego tibi consentirem. Vadez amplius quādo sic accensus es: tūc subtrahē tibi de ciboz potu. z sic facillime concupiscētiāz carnis tue superabz. **T**ertium remediū est q̄ homo elonget se ab igne luxurie. id est a presentia mulieris: Et hoc docet Ap̄ls. i. Cor. vi. Fugite fornicatōem. Super quo v̄bo dicit Ambrosius. Cum alijs nempe virijs potest spectari confictus: hāc autē fugite: ne approximetis quia non potest

aliter vinci melius **A**d idem monemur exemplo Joseph Gen. 19. Qui cum domina sua diceret dormi mecum: ipse relicto in manu eius pallio fugit: et egressus est foras. Quare autem fugiendum sit Rñ/ deo primo. quia homo est sicut fenū aridum. Unde Propheta. Omnis caro fenum. Item homo est sicut stipula Uñ Job. 13. Et stipulam siccam persequeris. nulla autem securitas est stipule vel feno arido circa ignem. igitur merito fugiendum est. **N**ō cū luxuria est peccatū valde immundum. ergo non est securus luctari cum peccato isto. vix enim potest esse q̄ homo non inquinetur Ecclesiā. 11. Qui tetigerit picem: inquinabitur ab ea. Sed diceret quis stipulam se nō esse: immo quasi ferum: et ideo nō oportet eū timere mulierum familiaritatez **R**espondeo q̄ etiam ipsum ferum igitur immutat. vt quasi igneam formam inducat Sic ignis luxurie etiam homines ferreos immutat in malum **H**ieronimus. Ferreas mentes libido domat: Et etiam patet q̄ ex duobus lapidib⁹ si inuicem collidantur exit ignis: Sic ex familiaritate duarum personarū que quasi lapidee videntur: exit quādoq; ignis luxurie. **I**te et si murus lapideus a candela iuxta se posita nō comburatur: tamen denigratur: sicut et q̄ homo q̄n/ doq; non cadat ex familiaritate mulierum in peccatum actuale: tamen frequētius aliquantulum inquinatur ad minus per cogitationes et delectatōes malas. Unde beatus Hieronimus **C**rede mihi non potest eū domino toro cor/ de habitare: qui feminarum actibus copulatur. **Q**uā autē cohabitatio et familiaris conuersatio mulierum multum est occasio ruine potest manifestari per tale exemplum. Legitur in vitā patrum. q̄ senex quidā erat qui cum incurrit egritudinem magnam seruebant ei fratres: et videns senex q̄ fratres occuparent euz eo dixit. **V**adā in egyptū: vt nō impedi-

am fratres istos **E**t dixit ei abbas moyses: nō vades q̄ fornicatiōem incursum es. Ille autē tristatus dicebat. **D**ortuū est corpus meū: et tu mihi ista dicis. **S**urgēs ergo abiit in egyptū. **Q**uōd cū audissent hoies circūquaq; habitates offerebāt ei multa **V**enit etiā ad eū virgo q̄dam fidelis volens obsequium suuz seni infirmatū depēdere **E**t post aliquā tū tps cū paululū de egritudine q̄ decebat meli⁹ habuisset incurrit in eā **E**t illa ꝑcepit **I**nterrogata autē a vicinis loci illius vñ ꝑcepit. **I**lla rñ dicit. de senex **I**lli autē nō credebāt. **S**enex vero dicebat. ego hoc feci. s̄ custodite infantem que ꝑcepit **Q**ue cū genuisset puerū et ab lactatus fuisset: tulit senex infantē in humeris suis **E**t die qua erat festiuitas in schyri accurrit ibi et intravit eccliaz corā multitudie fratrum. **I**lli autē vidētes eū fleuerūt. **Q**ui dixit fratrib⁹ **V**idete infantē hūc: filius est inobediētie. caueat q̄ vos o frēs a ꝑortis mulierū. eo q̄ in senectute hoc feci. et orate ꝑ me. **E**t ꝑgens ad cellā suā ad inuitū ꝑme ꝑuersionis reuersus est. **Uñ Bern.** **C**ū semina sp̄ esse et feminā nō cognoscere: nōne plus est q̄ mortuū suscitāe. si q̄d min⁹ est nō potes necid q̄d mai⁹ est. **Uñ Hiero.** **S**i pudicitia seruare q̄ris: feminā quā bñ videris ꝑuersantē mente dilige: nō corporali ꝑntia. **Uñ Greg.** scribit in registro q̄ beatus augustinus nec cum sorore habitare consensit.

Incipit tractatu

lus de sex operibus misericordie. Et ꝑmo de corporalibus.

Opera misericordie corporalia s̄ sex **P**rimū est cibare esurientem **Uñ Isaie. lviij.** **F**rāge esuriē si panē tuū. **S**cōm est porus dare sitiētī. **Dar. x.** **Q**ui potū dederit vni ex minimis meis calcem aque frigide non perdet mercedem suam. **S**ed sunt